

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Практична робота №6

Економіка ІТ-індустрії

Тема: Конструктивна модель вартості СОСОМО

Виконав Перевірив:

студент групи ІП-11: Родіонов П. В.

Панченко С. В.

3MICT

1 Мета	3
2 Завдання	4
3 Виконання	5
3.1 Вибір проекту	5
3.2 Базова модель СОСОМО	5
3.2.1 Визначення SIZE	5
3.2.2 Тип проекту	6
3.2.3 Розрахунки вихідних значень	7
3.3 Проміжна модель СОСОМО	7
3.3.1 Фактори витрат	7
3.4 Детальна оцінка	11
Висновок	21

1 META

Навчитися використовувати інструменти за моделлю СОСОМО для розрахунку економічних показників розробки програмного забезпечення.

2 ЗАВДАННЯ

Розрахувати трудомісткість розробки програмного застосунку використовуючи за базовою та проміжною моделями СОСОМО. Для виконання роботи брати проєкти, що містять більше 25000 рядків коду.

Проаналізувати програмний застосунок на основі моделі СОСОМО ІІ (попередня та детальна оцінка).

Дослідити вплив розміру програмного коду (SIZE) на трудомісткість (PM) та час розробки проєкту (TM) для різних моделей СОСОМО II.

Отримати значення РМ та ТМ по всім моделям для одного й того ж значення параметра SIZE, обравши номінальний (середній) рівень складності проєкту, що має високу ступінь новизни.

Обов'язково навести проведені розрахунки з поясненням вибору всіх параметрів. Якщо параметр не використовувався (або дорівнює нулю) — вказати причину невикористання.

3 ВИКОНАННЯ

3.1 Вибір проекту

Для аналізу я обрав cppfront. cppfront — це експериментальний проєкт, створений для вивчення нових підходів до програмування на С++. Його метою є розробка сучасного фронтенду, який дозволяє писати код на більш спрощеній і високорівневій версії С++, який потім перекладається у стандартний С++ для компіляції. Цей проєкт досліджує можливості покращення продуктивності та зручності використання мови.

3.2 Базова модель СОСОМО

Базова модель СОСОМО дозволяє оцінити трудомісткість розробки програмного забезпечення (РМ), час розробки (ТМ), середню чисельність персоналу (SS) та продуктивність (Р) на основі розміру програмного коду (SIZE) і типу проєкту.

3.2.1 Визначення SIZE

За допомогою скрипта count_lines.py підрахуємо кількість ряків коду в директоріях source та include:

```
import os

from pathlib import Path

SCRIPT_PATH = Path(os.path.abspath(__file__))

SCRIPT_DIR_PATH = SCRIPT_PATH.parent

EXTERNAL_PATH = SCRIPT_DIR_PATH / 'external'

SUFFIXES: list[str] = ['h', 'hpp', 'c', 'cpp', 'cpp2', 'h2', 'cxx', 'sh']

def main() -> None:

total_lines = 0

for cppfront_dir in ['source', 'include']:

for dir, _, src_file_names in os.walk(EXTERNAL_PATH / 'cppfront' / cppfront_dir):

for src_file_name in src_file_names:
```

У результаті отримуємо результат:

(base) sideshowbobgot@localhost:~/university/economics_seventh_semester/lab_6\$ python count_lines.py

39463

Маємо, кількість рядків коду — це 39463. Переведемо LOC у KLOC за розрахунками (3.1):

$$SIZE = \frac{39463}{1000} = 39.463 \text{ KSLOC} \tag{3.1}$$

3.2.2 Тип проекту

У таблиці 3.1 описано значення коефіцієнтів базового рівня моделі в залежності від типу проекту.

Таблиця 3.1 Коефіцієнти базового рівня моделі в залежності від типу проекту

Тип проєкту	$\mathbf{a_1}$	\mathbf{b}_1	$\mathbf{c_1}$	$\mathbf{d_1}$
Розповсюджений	2.4	1.05	2.5	0.38
Напівнезалежний	3	1.12	2.5	0.35
Вбудований	3.6	1.2	2.5	0.32

Проект має напівнезалежний (Semi-Detached) тип. Це обґрунтовано тим, що він розробляється з певною взаємозалежністю між компонентами, але не є повністю вбудованим (зав'язаний на певному обладнанні) чи поширеним (вільно доступний).

3.2.3 Розрахунки вихідних значень

За формулами (3.2), (3.3), (3.4), (3.5) описані обчислення трудомісткості (РМ), часу розробки (ТМ), середньої чисельністі персоналу (SS), продуктивністі (Р) відповідно.

$$PM = a_1 \cdot (SIZE)^{b_1} \tag{3.2}$$

$$TM = c_1 \cdot (PM)^{d_1} \tag{3.3}$$

$$SS = \frac{PM}{TM} \tag{3.4}$$

$$P = \frac{SIZE}{PM}$$
 (3.5)

За розрахунками (3.6), (3.7), (3.8), (3.9) описані обчислення вихідних параметрів з пункту 3.2.3.

$$PM = 3.39.463^{1.12} = 184.02$$
 люд. – місяців (3.6)

$$TM = 2.5 \cdot 184.02^{0.35} = 15.51$$
 календарних місяців (3.7)

$$SS = \frac{184.02}{15.51} = 11.86 \text{ oci}$$
 (3.8)

$$P = \frac{39.463}{184.02} = 0.214 \frac{KSLOC}{\text{люд.-місяць}}$$
 (3.9)

3.3 Проміжна модель СОСОМО

У цьому розділі будуть оцінені вихідні характеристики з допомогою проміжної моделі СОСОМО.

3.3.1 Фактори витрат

У таблиці 3.1 наведено коефіцієнти факторів витрат в залежності від рівня.

Таблиця 3.2 Атрибути вартості

Атрибути вартості	Дуже	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	Критичний
	низький					
Необхідна надійність ПЗ	0.75	0.88	1	1.15	1.4	n/a
Розмір БД	n/a	0.94	1	1.08	1.16	n/a
Складність продукту	0.7	0.85	1	1.15	1.3	1.65
Обмеження швидкодії	n/a	n/a	1	1.11	1.3	1.66
Обмеження пам'яті	n/a	n/a	1	1.06	1.21	1.56
Нестійкість оточення	n/a	0.87	1	1.15	1.3	n/a
Необхідний час	n/a	0.87	1	1.07	1.15	n/a
відновлення						
Аналітичні здібності	1.46	1.19	1	0.86	0.71	n/a
Досвід розробки	1.29	1.13	1	0.91	0.82	n/a
Здібності до розробки ПЗ	1.42	1.17	1	0.86	0.7	n/a
Досвід використання VM	1.21	1.1	1	0.9	n/a	n/a
Досвід розробки мовами	1.14	1.07	1	0.95	n/a	n/a

Атрибути вартості	Дуже	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	Критичний
	низький					
Застосування методів розробки	1.24	1.1	1	0.91	0.82	n/a
Використання інструментарію	1.24	1.1	1	0.91	0.83	n/a
Вимоги до графіку	1.23	1.08	1	1.04	1.1	n/a

У таблиці 3.3 описані оцінки атрибутів вартості та обґрунтування.

Таблиця 3.3 Оцінки атрибутів вартості

Атрибут	Значення	Обґрунтування
Необхідна надійність ПЗ (RELY)	1.15	Висока надійність необхідна для компілятора, оскільки помилки
		можуть критично вплинути на код користувачів
Розмір БД (DATA)	1	Номінальний рівень, оскільки проект не потребує складної бази
		даних
Складність продукту (CPLX)	1.15	Висока складність через специфіку домену (компілятор, обробка
		складних синтаксичних конструкцій)

Атрибут	Значення	Обґрунтування
Обмеження швидкодії (TIME)	1.11	Високі вимоги до продуктивності, оскільки компілятор має
		працювати швидко
Обмеження пам'яті (STOR)	1	Номінальні вимоги до пам'яті, сучасні системи мають достатньо
		ресурсів
Нестійкість оточення (VIRT)	1	Номінальна стабільність середовища, проект працює на
		стандартних платформах
Необхідний час відновлення (TURN)	1	Номінальний час відновлення, не критичний для інструменту
		розробки
Аналітичні здібності (АСАР)	0.86	Потрібні високі аналітичні навички через складність компіляторів
Досвід розробки (АЕХР)	0.91	Необхідний високий досвід у розробці компіляторів та С++
Здібності до розробки ПЗ (РСАР)	0.86	Потрібні високі навички програмування через складність проекту
Досвід використання VM (VEXP)	1	Номінальний досвід, не критичний для проекту
Досвід розробки мовами (LEXP)	1	Номінальний рівень, хоча важливе знання С++
Застосування методів розробки	0.91	Високий рівень застосування інженерних методів для забезпечення
(MODP)		якості

Атрибут	Значення	Обґрунтування
Використання інструментарію (TOOL)	0.91	Активне використання інструментів розробки та тестування
Вимоги до графіку (SCED)	1.04	Помірні обмеження по часу, проект експериментальний

3.3.2 Розрахунки вихідних значень

Обчислимо EAF (Effort Adjustment Factor) за формулою (3.10) та за розрахунком (3.11).

$$EAF = \prod_{k=1}^{15} CD_k$$
 (3.10)

$$EAF = 1.15 \cdot 1.00 \cdot 1.15 \cdot 1.11 \cdot 1.00 \cdot 1.00 \cdot 1.00 \cdot 0.86 \cdot 0.91 \cdot 0.86 \cdot 1.00 \cdot 1.00 \cdot 0.91 \cdot 0.91 \cdot 1.04 = 0.8509$$
(3.11)

У таблиці 3.4 наведено значення коефіцієнтів проміжного рівня залежно від типу проєкту.

Таблиця 3.4 Значення коефіцієнтів проміжного рівня залежно від типу проєкту.

Тип проєкту	$\mathbf{a_1}$	$\mathbf{b_1}$
Розповсюджений	3.2	1.05
Напівнезалежний	3	1.12
Вбудований	2.8	1.2

Обчислимо трудомісткість за формулою (3.12) та розрахунком (3.13).

$$PM = EAF \cdot a_1 \cdot (SIZE)^{b_1}$$
 (3.12)

$$PM = 0.8509 \cdot 3.0 \cdot (39.463)^{1.12} = 156.58$$
 люд. – місяців (3.13)

За розрахунками (3.14), (3.15), (3.16) описані обчислення інших вихідних параметрів.

$$TM = 2.5 \cdot (156.58) \cdot 0.35 = 14.66$$
 календарних місяців (3.14)

$$SS = \frac{156.58}{14.66} = 10.68 \text{ oci}$$
 (3.15)

$$P = \frac{39.463}{156.58} = 0.252 \frac{KSLOC}{\text{люд.-місяць}}$$
 (3.16)

3.4 Детальна оцінка

Виставимо параметри, наведені у таблицях 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11. Таблиця 3.5 Software Size (Розмір програмного забезпечення)

Параметр	Значення	Обґрунтування
SLOC	39463	Загальна кількість рядків коду в директоріях source та include
New Code	100%	Експериментальний новий проєкт
Reused Code	0%	Не застосовується - новий проєкт
Modified Code	0%	Не застосовується - новий проєкт

Параметр	Значення	Обґрунтування
Software Understanding	30%	Середньо-високий, оскільки це компілятор С++
Unfamiliarity	0.6	Високий, через експериментальний характер

Таблиця 3.6 Scale Drivers (Драйвери масштабу)

Драйвер	Значення	Обґрунтування
Precedentedness	High	Існують подібні компілятори С++
Architecture/Risk Resolution	High	Добре спроєктований Гербом Саттером
Team Cohesion	High	Досвідчена основна команда
Process Maturity	Nominal	Стандартна розробка з відкритим кодом
Development Flexibility	Nominal	Стандартна гнучкість

Таблиця 3.7 Cost Drivers - Product (Фактори вартості - Продукт)

Фактор	Значення	Обґрунтування
Required Software Reliability	High	Критично для компілятора
Database Size	Low	Немає складних баз даних
Product Complexity	Very High	Складність компілятора
Developed for Reusability	High	Проєкт з відкритим кодом
Documentation Match	Nominal	Стандартна документація

Таблиця 3.8 Cost Drivers - Personnel (Фактори вартості - Персонал)

Фактор	Значення	Обґрунтування
Analyst Capability	Very High	Досвідчена команда
Programmer Capability	Very High	Досвідчена команда
Personnel Continuity	Nominal	Природа відкритого коду
Application Experience	High	Експертиза в С++
Platform Experience	Very High	Глибока експертиза

Фактор	Значення	Обґрунтування
Language/Toolset	Very High	Глибока експертиза
Experience		

Таблиця 3.9 Cost Drivers - Platform (Фактори вартості - Платформа)

Фактор	Значення	Обґрунтування
Time Constraint	Nominal	Немає жорстких термінів
Storage Constraint	Nominal	Стандартні обмеження
Platform Volatility	Nominal	Стандартна волатильність

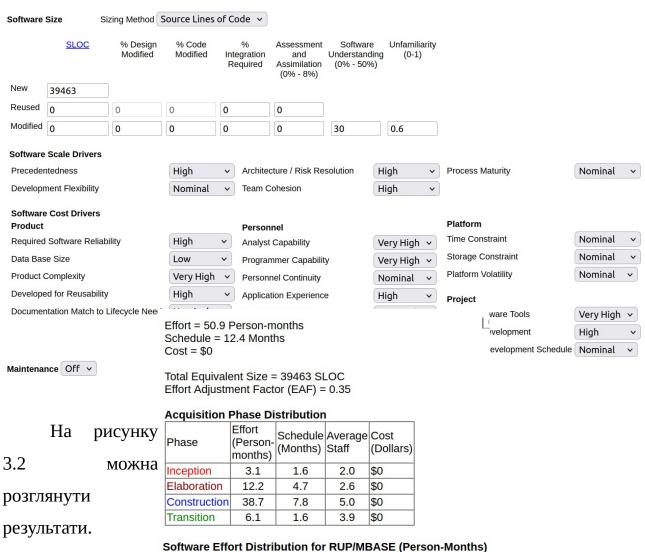
Таблиця 3.10 Cost Drivers - Project (Фактори вартості - Проєкт)

Фактор	Значення	Обґрунтування
Use of Software Tools	Very High	Сучасні інструменти
Multisite Development	High	Розподілена команда
Required Development Schedule	Nominal	Стандартний графік

Таблиця 3.11 Додаткові налаштування

Параметр	Значення	Обґрунтування
Maintenance Mode	Off	Оцінка початкової розробки
Ціна на місяць (Доллари)	0	Проект не є комерціним

На рисунку 3.1 можемо розглянути виставлені параметри.

Phase/Activity	Inception	Elaboration	Construction	Transition
Management	0.4	1.5	3.9	0.9
Environment/ CM	0.3	1.0	1.9	0.3
Requirements	1.2	2.2	3.1	0.2
Design	0.6	4.4	6.2	0.2
Implementation	0.2	1.6	13.2	1.2
Assessment	0.2	1.2	9.3	1.5
Deployment	0.1	0.4	1.2	1.8

Рисунок 3.2 Результати

 ${
m Tenep}$ змінимо SIZE та запишемо TM(Time to Develop), PM(Person-Months) у таблицю .

Таблиця 3.12 Залежність РМ та ТМ від SIZE

SIZE	TM	PM
39463	50.9	12.4
23678	29.6	10.5
31570	40.2	11.5
47356	61.8	13.2
55248	72.8	13.9

висновок